

TÜRKONFED
YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI
RAMAZAN KAYA
İŞ DÜNYASI İÇİN YEREL KALKINMA PROJESİ
GİRESUN EĞİTİMİ
KONUŞMA METNİ

17 MAYIS 2023 – Giresun

Çok kıymetli katılımcılar, iş dünyasının değerli temsilcileri, kıymetli basın mensupları, sevgili dostlar

Şahsım ve **TÜRKONFED Yönetim Kurulu** adına hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

TÜRKONFED olarak **Hayalimizdeki Türkiye**'nin temeli her platformda da söylediğimiz gibi adalettir. Bölgelerarası gelir dağılımı adaletinin sağlanması için yerel kalkınma ve yerel demokrasinin gelişmesine, kent aktörleri arasında istişare kültürünün yani ortak aklın harekete geçirilmesi gerekiyor. Bu kapsamda bugün, **ABD merkezli CIPE** (Sayp) ile hayata geçirdiğimiz **“İş Dünyası için Yerel Kalkınma”** projesinde, fındığın anavatanı Giresun'da sizler ile olmaktan büyük bir memnuniyet duyuyorum.

Üye federasyonumuz **Doğu Karadeniz Sanayi ve İş Dünyası Federasyonu (DOKASİFED)** ev sahipliğinde, üye derneğimiz **Giresun Genç İş İnsanları Derneği'nin (GİRGENDER)** desteği, ülkemizin sürdürülebilir kalkınma yolculuğunun Anadolu'dan yani yerelin kalkınma potansiyellerinden geçtiğini savunduğumuz projemizin beşinci yılının ikinci durağında bir aradayız. Hepiniz hoş geldiniz.

Değerli Başkanlar, değerli dostlarımız;

Ülkemiz **14 Mayıs**'ta çok önemli bir seçim sürecinden geçti. **Yeni Meclisimiz** belli oldu, **Cumhurbaşkanlığı**'nda ise düğüm **28 Mayıs akşamı çözülecek**. **TÜRKONFED** olarak bu konuda kamuoyuna da yansıyan açıklamamızı sizler ile de bir kez daha paylaşmak isterim.

Halkımızın iradesinin **yüksek bir katılım oranı** ile sandığa yansıdığı bir **demokrasi şölenini** daha geride bıraktık. **Aktif ve etkin yurttaşlık hakkını** kullanan **vatandaşlarımıza** ve **Cumhurbaşkanı adaylarımıza** teşekkür ediyor, ikinci tura kalan **Cumhurbaşkanı adaylarımızı** ve sandıktan başarıyla çıkan **vekillerimizi** kutluyoruz.

İkinci tura giden sürecin **sükûnet içinde**, **adil ve demokratik bir çerçevede** ilerlemesi, **28 Mayıs**'taki seçimin **uzlaşma, konuşma, anlaşma** ve **istişareye**, **birleştirici bir üslupla yansıması** en büyük temennimiz.

Öte yandan ülkemizin kronikleşen yapısal sorunlarının **ekonomik ve demokratik reformlarla** çözülmesinde, **dünya ile entegrasyonumuzun** ve karşılıklı ilişkilerimizin, **ülkemizin dayanıklılığını** artıracak **temel çıpalara dönüşmesinde yeni Meclisimize tarihi bir sorumluluk** düşmektedir.

Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılının kapısını araladığımız bu tarihi dönemde, vekillerimizin görevlerini layıkıyla yerine getireceklerine inanıyoruz. **Seçim sonuçları ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olsun.**

Değerli Başkanlar, Değerli Dostlarımız;

Türkiye'nin en önemli ekonomik sorunlarından birisi de ekonomik faaliyetin ve refahın, bölgelerimiz ve kentlerimiz arasında adaletsiz dağılımıdır. **Bölgelerarası gelişmişlik farklarının** giderilmesinde en kritik unsurlardan biri **yerel kalkınmadır**.

Yerel kalkınma, kentlerimizin bileşenleri ve bölgesel paydaşlarının ortak işbirliğine dayalı bir modeldir. Ve ülkemizin kronik sıkıntısı olan **“orta gelir ve orta demokrasi”** tuzaklarının da panzehiridir. Ülkemizin ortalama kişi başına milli geliri 2007'de 9 bin 735 dolardan, 2013'te 12 bin 582 dolarlık tarihi zirvesine çıktığında **Orta Gelir Tuzağı**'nı aşmanın sınırına gelmiştik. 2021'de bu rakam 9 bin 592 dolara gerilerken, il bazında da sürekli biçimde **düşen ve toparlanma görülmeyen kentlerimize** dikkatinizi çekmek isterim.

Ülkemizin 30'a yakın kenti kişi başı milli gelir seviyesinde 2009 yılına geri dönmüş durumda. Geriye kalanları ise 2006 ya da 2007 seviyesindeki gelir düzeylerinde... Neredeyse tüm **Karadeniz illeri; Sinop, Samsun, Trabzon, Ordu, Giresun ve Rize**'nin maalesef 2021 yılında 2006'daki kişi başı gelir seviyesinde olduklarını görüyoruz. Anadolu kentlerinin orta gelir tuzağında takılı kalması, ülkemizin de içine düştüğü **yapısal sorunların derinliğini** gösteriyor.

Giresun'un son olarak açıklanan 2021 yılı rakamlarına göre 5 bin 260 dolar olan kişi başına gelirini, 25 bin dolara ulaştırıp, bölgesel gelir dağılımında eşitliği sağlarsak, işte o zaman ülkemizin orta gelir tuzağını aştığına tanıklık edeceğiz. Ülkemizin verimlilik, katma değer ve yüksek teknoloji sıçraması, **Giresun**'un ekonomik, sosyal ve kültürel olarak gelişmesi ile mümkün olacaktır. **Yerelden başlayacak kalkınma hamlesi, bölgelerimizin ve ülkemizin de kalkınma dinamiklerini** harekete geçirecektir.

Değerli başkanlar, değerli dostlarımız;

Kurulduğumuz günden bugüne geçen 19 yılda, yerel kalkınmanın yerel demokrasi ile ilişkisini **vurgulayan ve yerelin potansiyellerini harekete geçirerek kalkınmanın sürdürülebilir olacağını anlatan** bir iş dünyası ve sivil toplum kuruluşuyuz. **TÜRKONFED** olarak ülkemizin kalkınması ve rekabetçiliğinde önemli bir kaldıraç olarak gördüğümüz dönüşüm süreçlerini de **3D** olarak **“Dijital-Yeşil ve Toplumsal Dönüşüm”** olarak tanımlıyoruz.

Dijital ve yeşil devrimin üretimden ihracata, iş yapma modelinden insan kaynağına, sadece özel sektörün değil, kamu kurum ve kuruluşları ile yerelin de yönetim davranışlarını değiştirdiğini unutmayalım. Bölgeler arası kalkınma farklarını geleneksel endüstriyel üretimle kapatmanın zamanı artık

geride kaldı. **Dijital ve yeşil dönüşüm kaldırıcı** sayesinde **akıllı şehirlere geçişin** önünü açacağımız yeni ekonomik model aradığımız fırsat olabilir.

Yeni bir dünyanın kapılarında geçerken **verimlilik ve katma değer** yaratacak şekilde **yerelin dinamiklerini** kullanan ülkeler, **küresel rekabetçilikte** de öne çıkıyor. Sadece **ekonomik fayda** değil, **sosyal ve çevresel faydayı** da ön plana alan, **şeffaf, hesap verilebilir, katılımcı ve kapsayıcı iş birliklerini** esas alan köklü bir paradigma değişikliği yaşanıyor.

Dönüşen bir dünyada **orta gelir tuzağından kurtulmak, kalkınma ve refahı** her kesime yaymak için **ekonomimizin sürdürülebilir, daha rekabetçi ve kapsayıcı** olması gerekiyor. **Çevresel değerleri koruyan, dijital ekonomiyi kurumlar ve kurallarıyla inşa eden, güçlü sosyal sermaye oluşturan, kaynakları sürekli ve etkin şekilde kullanan** ülkeler rekabetçilikte sürdürülebilirliği sağlıyor. **Sürdürülebilir kalkınma odaklı rekabetçilik yaklaşımı, istihdam, yatırım ve kamu bütçesinin** de itici gücünü oluşturuyor.

Ülkemizin rekabetçiliğini artırmak ve sürdürülebilir kalkınma dinamiklerini hayata geçirmenin yolu şüphesiz, **yerel düzeyde iyi yönetim kültürünü güçlendirmekten** geçiyor. Ülkemizi değişen dünyaya uyumlu hale getirmek için **kentlerimizi ortak akılla dönüştürmek** gerekiyor.

Değerli başkanlar ve iş dünyasının kıymetli temsilcileri;

Ortak hayallerimizin temelinde, ülkemizin her bir köşesinin eşit derecede kalkınmış ve refaha ulaşmış olması yatıyor. **Hayalimizdeki Türkiye'nin** gerçekleşmesi için **yerel kalkınma ve yerel demokrasinin gelişmesine;** bunun için de **kent aktörleri arasında istişare kültürünün yani ortak aklın harekete geçirilmesine** ihtiyacımız var.

Bugün bir araya gelmemize vesile olan **yerelden ulusala ve küresele uzanan kalkınma dinamiklerini** ele aldığımız, **CIPE (Sayp)** ile hayata geçirdiğimiz **“İş Dünyası için Yerel Kalkınma”** projesinin amacı da bu yerel dinamikleri ve yerel iş dünyasının ortak aklını harekete geçirerek bu ihtiyacı gidermektir.

Günümüzde tek başına devletlerin imdada yetişeceği beklentisinin, nasıl büyük bir yanlgı oluşturduğunu, **Kahramanmaraş merkezli 11 kentimizi** etkileyen felakette acı bir şekilde öğrendik. **Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında doğal, ekonomik ya da jeopolitik risklere** karşı direncimizi, **kapsayıcı-katılımcı işbirlikleri ve ortak akılla hareket etmek** belirlemeli. Elbette **dayanıklı şehirler, dirençli işletmeler ve güçlü bir ekonomiyi** inşa etmeliyiz. Ama her şeyden önce, **dayanıklı bir toplum inşa etmeliyiz.**

Afet öncesinde, afet anında ve afet sonrasında hazırlıklı olmak; **şok döneminden toparlanma dönemine** geçişi de hızlandıracaktır. Özellikle **tedarik zinciri güvenliği** son yaşadığımız **deprem felaketinde** karşımıza çıkan ve yıllardır görmek istemediğimiz bir gerçeği de gösterdi. **Arama kurtarmadan acil**

ihtiyaçların afet bölgelerine sevk edilmesinde, ulaşım ve lojistik altyapınız kullanılamaz hale geldiğinde, müdahale etme süreniz uzar; maalesef can kayıplarımız da artar.

Dayanıklı topluma ve dayanıklı kentlere giden süreçte sadece **fiziki altyapı** ve **üstyapının** değil aynı zamanda **insan ve çevre odaklı dijital altyapılarımızın da** hazırlıklı olmasını gözden kaçırmamalıyız. **İş Dünyası İçin Yerel Kalkınma** projemizin ana çatisını işte bu tema üzerine şekillendirdik. Değerli uzmanlarımızın sunumları hepimizi bu noktada iyi bir farkındalık sağlayacaktır. Kendilerine şimdiden teşekkür ediyorum.

Bizleri Karadeniz'in incisi Giresun'da en içten şekilde misafir eden **DOKASİFED Başkanımız, TÜRKONFED Yönetim Kurulu Üyesi Samet Aktaş'a** ve ev sahibimiz **Giresun Genç İş İnsanları Derneği (GİRGENDER) Başkanı Zeliha Ödemiş** ile yönetim kurullarına şükranlarımı sunuyorum. Giresun'da bizleri yalnız bırakmayan **TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkan Yardımcımız Ali Eroğlu**'na ve katılımlarınız için siz değerli STK sevdalarına teşekkür ediyorum.

Sağlık ve sevgiyle kalın.